

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛАНДШАФТНІ ПОЖЕЖІ: НАУКА, ПОЛІТИКА ТА УПРАВЛІННЯ

спеціальність	Н4 Лісове господарство	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Лісове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Деревооброблювальних технологій та системотехніки лісового комплексу

ВИКЛАДАЧ

Тупчій Ольга Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Лісове господарство»
 Науковий ступень – доктора філософії, спеціальність «Лісове господарство».
 Досвід роботи – 7 рік
 Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 3 навчальних посібників;
- співавторка 5 публікацій, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;

телефон	0663648654	електронна пошта	olgatypnikola@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	------------------------------	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Курс «Ландшафтні пожежі: наука, політика та управління» мав на меті надати магістрантам цілісний підхід до таких складних соціальних та екологічних явищ, як ландшафтні пожежі, а також принципи політики та управління пожежами на національному та місцевому рівнях. Після вивчення курсу студенти отримають чітке розуміння сучасної ситуації з ландшафтними пожежами, їхнього впливу на людей, клімат, екосистеми, майно та біорізноманіття, а також того, як використовувати обмежені місцеві ресурси для запобігання великим ландшафтним пожежам та потенційній шкоді для сільських громад.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	• Розуміти природу лісових пожеж, їх класифікацію та основні фактори виникнення (лекції, тестування). • Вміти оцінювати пожежну небезпеку лісових масивів та застосовувати методи її зниження (практичні заняття, самостійна робота). • Знати способи гасіння різних типів лісових пожеж та правила техніки безпеки (практичні заняття, модульний контроль). • Орієнтуватися в законодавчих та нормативних актах щодо охорони лісів від пожеж (лекції, тестування).
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): аудиторні заняття 30 (14 годин лекцій, 16 годин практичних занять) навчання на робочому місці 20 години; самостійне навчання 40 годин; оцінювання – залік.
Вимоги викладача	своєчасне виконання завдань, активна участь, робота в команді
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення. СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.	Програмні результати навчання	ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень ПРН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані;
-------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Наука

Лекція 1.	Горіння та теплопередача в ландшафтних пожежах	ПЗ 1	Інформаційні системи для моніторингу ландшафтних пожеж на основі веб-технологій.	Самостійна робота	1. Зацікавлені сторони в сфері пожеж і комунікація з ними: лісові пожежні бригади, агролісові пожежні бригади, військові пожежні бригади, сільські пожежні бригади, місцеві органи влади, сільське населення, фермери. 2. Пожежна інфраструктура: пожежні дороги, лісові пожежні станції, пожежні ставки, система виявлення пожеж. 3. Пожежні інструменти, їх використання та обслуговування: важкі пожежні автомобілі, пікап-пожежні машини, високопресні насоси, пожежні рукави, ручні пожежні інструменти, засоби індивідуального захисту.
Лекція 2.	Поведінка палива та вогню, поширення вогню. Екстремальні пожежі	ПЗ 2	Теплотворність лісових палив.		
Лекція 3.	Вплив пожежі на рослини, ґрунти, тварин і довкілля	ПЗ 3	Аналіз природної пожежної небезпеки лісових насаджень.		

Модуль 2. Політика та управління ландшафтних пожеж

Лекція 4.	Національна законодавча база	ПЗ 4	Аналіз пожежної небезпеки на основі погодних умов протягом пожежонебезпечного періоду.	Самостійна робота	1. Місцеве законодавство. Короткострокові та довгострокові заходи з попередження пожеж. 2. Лісогосподарські заходи з попередження пожеж. Ліси, стійкі до пожеж і змін клімату. 3. Міський та природний межовий інтерфейс і його управління.
Лекція 5.	Функції Національної стратегії інтегрованого управління ландшафтом	ПЗ 5	Організація протипожежного захисту.		

Лекція 6.	Законодавчі вимоги	ПЗ 6	Застосування інтегрованого вогню. Принципи управління в різних країнах		4. Підходи до захисту села від пожеж. Координація з місцевими органами влади та волонтерами. 1. Настільне пожежне тренування. 2. Польові тренування міжвідомчих пожежних бригад.
Лекція 7.	Режими пожеж ландшафтів. Управління паливом, пожежами та ландшафтами				
Лекція 8.	Сучасні виклики в управлінні пожежами – зміна клімату та збройний конфлікт				

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Лісовий кодекс України:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
2. Земельний кодекс України:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
3. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>
4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>
5. Державна стратегія управління лісами України до 2035 року:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-2021-p>
6. Постанова про створення ДП «Ліси України» (№ 1003): <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1003-2022-p>
7. Постанова Про затвердження Порядку організації охорони і захисту лісів | від 20.05.2022 № 612
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/612-2022-%D0%BF#Text>
8. Правила пожежної безпеки в лісах України:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0088-05>
9. Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2030-2003-%D0%BF#Text>
10. «Ландшафтні пожежі: наука, політика та управління»: курс лекцій для здобувачів другого (магістрського) рівня вищої освіти очної і заоч. форм навчання спец. Н4 Лісове господарство.

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації. / Держ. Біотехнологіч. ун-т; уклад.:ДБТУ 2026 р.- 36 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ			
СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання

		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.